

รายงานศึกษาฉบับสมบูรณ์

ข้อเสนอเชิงนโยบาย
ประเด็นกองทุนสลากเพื่อสังคม

โดย

ดร. ธีรรัตน์ พันทวี วงศ์ธนะเอนก
มีนาคม 2555

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)

มูลนิธิสดศรี – สภชดิวังค์ (มสส.)

รายงานศึกษาฉบับสมบูรณ์

ข้อเสนอเชิงนโยบาย
ประเด็นกองทุนสลากเพื่อสังคม

โดย

ดร. ธีรรัตน์ พันทวี วงศ์ธนะเอนก
มีนาคม 2555

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)
มูลนิธิสตรี้ – สฤตติวงค์ (มสส.)

สารบัญ

หลักการและเหตุผล.....	4
ข้อเสนอเชิงนโยบาย.....	13
แหล่งข้อมูลอ้างอิง.....	17

หลักการและเหตุผล

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนประชากร ณ วันที่ 1 กันยายน 2553 จำนวน 65.9 ล้านคน เป็นประชากรหญิง 33.6 ล้านคน เป็นประชากรชาย 32.3 ล้านคน โดยมีประชากรหญิงมากกว่าประชากรชายถึง 1.1 ล้านคน ในขณะที่ผู้หญิงจำนวนมากถึง 18.6 ล้านคนอยู่นอกเขตเทศบาลหรืออยู่ในภาคชนบท หรือเกือบร้อยละ 55 ของประชากรหญิงทั่วประเทศอยู่ในภาคชนบท นอกจากนี้ ข้อมูลจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้านของกรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งในปี พ.ศ. 2553 ประชากรหญิงในภาคชนบทที่เป็นแรงงานที่มีงานทำมีเพียงมี ๑๖ ล้านคน และเป็นหญิงที่มีรายได้น้อยถึงเกือบ 6 ล้านคน โดยในกลุ่มที่มีรายได้นี้นี้มีจำนวนถึงเกือบ 4 ล้านคนรับจ้างทำงานอิสระ ที่สมควรได้รับการส่งเสริมบทบาทและพัฒนาคุณภาพชีวิต

นอกจากนี้ จากงานเวทีสาธารณะและการแถลงข่าว “เสียงของผู้หญิงต่อ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี” เมื่อวันอังคารที่ 24 มกราคม ณ ห้องประชุมชั้น 6 อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ จัดโดยเครือข่ายผู้หญิงพลิกโฉมประเทศไทย และองค์กรเครือข่าย ได้แสดงผลการจัดเวทีว่า “กองทุนสตรี” เป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่จะช่วยให้สตรีกลุ่มที่ต้องการได้รับการส่งเสริมศักยภาพ พัฒนาบทบาทและคุณภาพชีวิตเพื่อให้ได้รับโอกาสทัดเทียมกับเพื่อนผู้หญิงในสังคม ให้หลุดพ้นจากวงจร “โง่ จน เจ็บ” โดยเร็ว และพบว่าผู้หญิงไทยจำนวนมากยังยากจนและต้องตกอยู่ในภาวะยากลำบากในการแบกรับภาระในครัวเรือน การถูกเลือกปฏิบัติในการได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพในเกือบทุกๆ ด้านของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา ศาสนา ประเพณีสังคมและวัฒนธรรม ผู้หญิงไทยจำนวนมากยังเป็นทั้ง “ผู้ถูกหลงลืม” และ “เหยื่อ” ของการพัฒนาไปข้างหน้าของสังคมโดยรวม

ดังนั้น เครือข่ายผู้หญิงพลิกโฉมฯ และองค์กรภาคีเครือข่ายจึงเสนอให้รัฐบาลได้พิจารณาว่า การบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ต้องบริหารอยู่บนหลักการของการกระจายอำนาจ โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยมีกลไกการกำกับดูแลที่มีผู้แทนเครือข่ายองค์กรสตรีภาคประชาชน เครือข่ายองค์กรภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการ สื่อมวลชนและองค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบทบาทสตรีและความ

เสมอภาคหญิงชายเป็นกรรมการในสัดส่วนที่ได้สมดุลกันของภาคส่วนต่างๆ และ รัฐบาลต้องเร่งรัดให้ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมโอกาสและความเสมอภาคระหว่างเพศ (ฉบับประชาชน) และร่าง พระราชบัญญัติ กองทุนส่งเสริมการพัฒนาบทบาทและคุณภาพชีวิตสตรีแห่งชาติเป็นกฎหมายภายใน ๕๐ วัน นับแต่เมื่อรัฐบาลได้ประกาศจัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแล้ว

ความเสมอภาคของชายและหญิงยังปรากฏในกติกาสากลอย่างชัดเจน ดังเช่นในกฎบัตรสหประชาชาติที่ยืนยันความเชื่อมั่นในสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานในเกียรติศักดิ์และคุณค่าของมนุษย์ และในสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุรุษและสตรี และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ยืนยันหลักการที่ว่า การเลือกปฏิบัติเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้ และประกาศว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมามีอิสระและเสมอภาคกันในเกียรติศักดิ์และสิทธิ และทุกคนย่อมมีสิทธิและอิสรภาพบรรดาที่ระบุไว้ในปฏิญญานี้โดยปราศจากความแตกต่างไม่ว่าชนิดใดๆ รวมทั้งความแตกต่างเพราะเหตุแห่งเพศ (อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ, 2550)

รวมทั้งมีข้อสังเกตว่า รัฐภาคีการระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน มีความผูกพันที่จะประกันสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุรุษและสตรี ให้มีสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม พลเมือง และทางการเมือง ทั้งยังตั้งข้อสังเกตด้วยว่าขณะที่ได้มีมติ ปฏิญญา และข้อเสนอแนะที่รับรองโดยสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษซึ่งส่งเสริมความเสมอภาคแห่งสิทธิของบุรุษและสตรีมากมาย ก็ยังคงมีการเลือกปฏิบัติต่อสตรีอยู่อย่างกว้างขวาง และมีความห่วงใยว่าในสถานการณ์แห่งความยากจน ทำให้สตรีมีโอกาสเข้าถึงอาหาร การอนามัย การศึกษา การฝึกอบรม และ โอกาสในการทำงานตลอดจนความจำเป็นอื่นๆ ได้น้อยมาก

สำหรับการจัดสรรเงินทุนจากรายได้ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลนั้น เป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อน เนื่องจากสลากกินแบ่งรัฐบาล หรือ National Lottery ถือเป็นการพนันที่ถูกกฎหมาย (พระราชบัญญัติการพนัน , 2478) ซึ่ง “การพนัน” เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่สังคมโลกมองในหลายมิติ ทั้งมิติด้านความบันเทิง เกมกีฬา อบายมุข หรือแหล่งรายได้ ตามแต่ชนิด ลักษณะการเล่น จำนวนเงินที่เข้ามาเกี่ยวข้อง บริบททางกฎหมาย ตลอดจนลักษณะเฉพาะและค่านิยมของแต่ละประเทศ สมาชิกในสังคมส่วนใหญ่รู้จักและเข้ามาเป็นผู้เล่นในเกมการพนันแต่ละชนิดอย่างกว้างขวางแพร่หลาย ไม่เว้นแม้เด็กและเยาวชน โดยจากการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมและผลกระทบจากการเล่นพนัน รวมถึงความคาดหวังในการป้องกันและแก้ไขปัญหา” ของเยาวชนชายในศูนย์ฝึกฯบ้านกาญจนาภิเษกในประเทศไทยทั้งหมด จำนวน 189 ราย

ระหว่างวันที่ 22-26 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 ที่ผ่านมาพบว่า เยาวชนกว่า 84.7 % เคยมีประสบการณ์เล่นการพนัน ขณะเดียวกันเกินกว่าครึ่งหนึ่ง หรือ 53.1 % ระบุว่า เริ่มเล่นการพนันครั้งแรกตอนอายุเพียง 10 ปี สำหรับพนันที่เล่นบ่อยที่สุด คือ ไพ่ รองลงมาคือ ตู้ม้า ตู้สล็อต ไฮโล หว่ย เป็นต้น

ที่ผ่านมารัฐบาลไทยได้กำหนดให้การพนันเป็นอาชญากรรมอย่างหนึ่งที่รัฐจะต้องดำเนินการปราบปราม แต่ไม่ว่าจะสูญเสียงบประมาณไปเท่าไร เสียทรัพยากรบุคคลไปเพียงใดก็ไม่สามารถจัดปัญหาการพนันได้คืนให้หมดไปจากสังคมไทยได้ คนไทยก็ยังคงเล่นการพนันโดยไม่จำกัดชนชั้นไม่ว่าจะยากดีมีจนหรือมีการศึกษาหรือไม่ นอกจากนี้ การพนันยังเป็นบ่อเกิดของอาชญากรรมอีกหลายต่อหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาทางจริยธรรม ปัญหาผู้มีอิทธิพล ยาเสพติด ค่าของเดือน ฯลฯ ประเทศไทยจึงได้มีกฎหมายควบคุมการพนันคือ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ห้ามการเล่นการพนันหลายชนิด แต่ก็มีข้อยกเว้นคือหากได้รับอนุญาตชั่วคราวจากตำรวจ ระยะเวลาไม่เกิน 1 วัน ซึ่งจะเป็นโอกาสพิเศษต่างๆ เช่น งานวัด มหกรรมสังสรรค์ เทศกาลงานรื่นเริง เป็นต้น โดยประเภทการพนันที่ตำรวจสามารถอนุญาตให้เล่นได้ก็จะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

เมื่อมีจำนวนผู้เล่นการพนันเป็นจำนวนมากเช่นนี้ สิ่งสำคัญที่กำลังเป็นประเด็นที่ถกเถียงกันในสังคมตามมาคือ ทำอย่างไรจะบริหารจัดการรายได้จากการพนัน เพื่อให้รายได้จากการพนันที่ถูกกฎหมาย เช่น สลากกินแบ่งรัฐบาล สามารถนำมาสร้างประโยชน์แก่สังคม และนำมาเยียวยาผลกระทบอันสืบเนื่องจากการพนันในสังคมในแง่มุมต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ สำหรับสลากกินแบ่งรัฐบาลได้มี พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. 2517 มาตรา 5 บัญญัติไว้ว่า “ให้จัดตั้งสำนักงานสลากกินแบ่งขึ้นเรียกว่า สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล” มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ออกสลากกินแบ่งรัฐบาล
2. จัดการโรงพิมพ์อันเป็นอุปกรณ์ในการพิมพ์สลากกินแบ่งรัฐบาล หรือพิมพ์สิ่งพิมพ์อื่นที่คณะกรรมการ ให้ความเห็นชอบ
3. กระทำการอื่นใดที่เกี่ยวข้องหรือที่เป็นประโยชน์แก่การดำเนินกิจการ ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

มาตรา 9 “ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตาม มาตรา 5 ฯลฯ ”

มาตรา 22 “ เงินที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลให้จัดสรรดังนี้

1. ร้อยละหกสิบเป็นเงินรางวัล

2. ไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบแปดเป็นรายได้แผ่นดิน

3. ไม่เกินกว่าร้อยละสิบสองเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหาร ซึ่งรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลด้วย”

จากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า สลากที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจำหน่าย จะต้องเป็น สลากที่มีการจัดสรรเงินที่ได้จากการจำหน่ายสลาก ตามมาตรา 22 กล่าวคือ ต้องนำรายได้ไปแบ่งเป็นเงิน รางวัลร้อยละ 60 ให้นำไปเป็นรายได้แผ่นดิน ร้อยละ 28 ที่เหลืออีกร้อยละ 12 นำไปเป็นค่าใช้จ่ายของ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล รัฐบาลจะไปออกสลากที่มีการจัดสรรเงินที่ได้มาจากการจำหน่ายสลากเป็น อย่างอื่นไม่ได้ โดยกฎหมายฉบับดังกล่าวไม่ได้กำหนดสัดส่วนที่ชัดเจนในการนำรายได้ไปใช้เพื่อ ประโยชน์สาธารณะ

หากพิจารณาการนำรายได้จากการพนันมาใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์ในต่างประเทศ จะพบว่าใน การศึกษาการบริหารจัดการรายได้จากการพนันในสหราชอาณาจักร ซึ่งหมายถึง ประเทศอังกฤษ สกอต แลนด์ เวลส์ และไอร์แลนด์เหนือ (2555) เห็นว่าการพนันและการโฆษณาที่เกี่ยวข้องกับการพนันถือเป็น เรื่องถูกกฎหมาย โดยในปี 2005 ได้เริ่มอนุญาตให้มีแหล่งพนันในลักษณะรีสอร์ท หรือคาสิโน และเมื่อปี 2009 มีคาสิโนที่ได้รับใบอนุญาต 145 แห่ง โดยมีในลอนดอนถึง 25 แห่ง ซึ่งในสหราชอาณาจักรมีองค์กร ควบคุม แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

1. Gambling commission ดูแลเรื่อง ม้าแข่ง หมาแข่ง กีฬาอื่น ๆ บิงโก และลอตเตอรี่รายย่อย
2. National lottery commission เป็นองค์กรอิสระ และมี Camelot Group เป็นองค์กรเอกชนที่เข้ามา รับสัมปทานในการออกลอตเตอรี่ โดยมีกระทรวงวัฒนธรรม สื่อสาร และกีฬา เป็นผู้ควบคุม

ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการขายล็อตเตอรี่ จะจัดสรรให้เป็นเงินรางวัล 50% เป็นเงินเพื่อประโยชน์สาธารณะ 28% เป็นเงินเข้ารัฐ 12% ให้กับยี่ปัว 5% และเป็นรายได้เข้า Camelot 5% โดยเป็นค่าบริหารจัดการ 4.5% และเป็นผลกำไรของ Camelot 0.5% แต่ Camelot ไม่ได้บริหารเงินก้อนนี้เนื่องจาก Camelot ต้องส่งเงินให้ National Lottery Distribution Fund (NLDF) จัดการ โดย NLDF จะเป็นผู้ดูแลการออกสลากทั้งหมด พร้อมทั้งดูแลค่าจ้างของ Camelot ซึ่งเป็นกลไกในการปกป้องผลประโยชน์ของผู้เล่นอีกทางหนึ่งด้วย

องค์กรจัดสรรเงินเพื่อประโยชน์สาธารณะ มีทั้งหมดประมาณ 15 องค์กร โดยมี Big lottery fund เป็นผู้จัดสรรรายใหญ่ โดยได้รับเงินเพื่อการจัดสรรถึงเกือบ 50% ของเงินเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ระบบการบริหารจัดการรายได้ของสหราชอาณาจักร มีผลต่อการระดมเงินทุนหรือรายได้เพื่อก่อให้เกิดการทำประโยชน์แก่สังคมในรูปแบบต่างๆ เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะหน่วยงานที่ควบคุมนโยบาย คือ The National Lottery Commission เป็นหน่วยงานที่พยายามระดมเงินรายได้หรือเงินทุนเพื่อ ประโยชน์สาธารณะ ให้มากที่สุด ซึ่งผู้ที่ได้รับประมูลคือ Camelot Group จะต้องจัดสรรรายได้จากการจำหน่ายล็อตเตอรี่สูงถึงร้อยละ 28 ของรายได้ทั้งหมด ซึ่งในปี 2010 มีมูลค่าสูงถึง 1,655.3 ล้านปอนด์ เพิ่มขึ้นจาก 1,588 ล้านปอนด์ ในปี 2009 (The National Lottery Commission, Annual Report 2010/11)

จำนวนเงินดังกล่าวในปี 2010/11 National Lottery Distribution Fund ได้จัดสรรเงิน ไปใช้ในกิจการต่างๆ ในด้านสุขภาพ การศึกษา สิ่งแวดล้อม กีฬา ศิลปะ และการอนุรักษ์มรดก ผลที่ได้จากโครงการต่างๆ จึงมีผลกระทบด้านบวกต่อสังคมในหลายด้าน เช่น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยผ่านการศึกษา สุขภาพ และกีฬา ถือเป็นรายได้ของงบประมาณ ซึ่งนับว่าเป็นการประหยัดงบประมาณรายจ่ายของรัฐและเพิ่มรายได้ โดยมีส่วนช่วยการพัฒนาสังคมอีกทางหนึ่ง ด้วยจำนวนเงินที่สูงมาก นอกจากนี้ เงินทุนจำนวนหนึ่งยังได้รับการจัดสรรไปในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การอนุรักษ์มรดก ซึ่งถือเป็นรายจ่ายเพื่อสนับสนุนให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับหนึ่งนั่นเอง โดยการจัดสรร เงินทุนดังกล่าว ได้คำนึงถึงความกว้างขวางทั่วถึง ทั้งในระดับประเทศ ชุมชน และท้องถิ่น จึงมีผู้ได้รับผลประโยชน์อย่างกว้างขวางเป็นจำนวนมาก

อย่างไรก็ตาม ในรายละเอียดถึงการจัดสรรเงินทุน เพื่อประโยชน์สาธารณะ ก็มีข้อวิจารณ์เกิดขึ้นมากมายเช่นกัน เช่น การจัดสรรเงินทุนไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ของผู้ที่ใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อล็อตเตอรี่ผ่านผู้มีรายได้ต่ำและยากจน ซึ่งมักจะเป็นผู้ที่ใช้จ่ายซื้อล็อตเตอรี่เป็นสัดส่วนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับรายได้ของทั้งหมดของครัวเรือน กลับได้รับการจัดสรรเงินทุนน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เพราะเงินทุนเพื่อโครงการ

สาธารณะประโยชน์ มักจะกระจุกตัวอยู่ในย่านที่มีฐานะดีกว่า โดยเฉพาะ “ชนชั้นกลาง” เช่น ในลอนดอน รวมทั้งโครงการด้านศิลปะ (ซึ่งมักจะเป็นที่ชื่นชอบ ในหมู่ผู้มีฐานะ) นอกจากนี้ ทิศทางการจัดสรรเงินทุนระหว่างพื้นที่ต่างๆ ก็มีแนวโน้มที่จะไม่เท่าเทียมกันด้วย กล่าวคือ พื้นที่ที่มีการเล่นลอตเตอรี่อยู่ในระดับสูง เช่น บางส่วนของเวลส์และตอนเหนือของอังกฤษได้รับการจัดสรรเงินทุนและจำนวนโครงการที่น้อยกว่าในย่านที่มีการซื้อขายลอตเตอรี่น้อยกว่า ตัวชี้วัดที่สำคัญที่จะแสดงถึงการกระจายตัวของเงินทุนและโครงการเพื่อสาธารณะประโยชน์ คือ ร้อยละของยอดขายของลอตเตอรี่ เช่น หาก ย่าน West Yorkshire มียอดขายลอตเตอรี่เท่ากับร้อยละ 15 ของรายได้ที่มาจากการขายลอตเตอรี่ ดังนั้นร้อยละ 15 ของเงินทุน สาธารณะประโยชน์ ควรจัดสรรเพื่อนำมาใช้จ่ายในย่านดังกล่าวด้วย และในขณะเดียวกัน เมือง Leeds ในย่าน Yorkshire มีสัดส่วนในยอดขายลอตเตอรี่ร้อยละ 15 ของรายได้ในการขายลอตเตอรี่ของย่าน Yorkshire ทั้งหมด เพราะฉะนั้น ร้อยละ 15 ของเงินทุนเพื่อสาธารณะประโยชน์ก็ควรจัดสรรให้แก่เมือง Leeds ด้วย

ข้อวิจารณ์ที่สำคัญต่อมาคือ ในระยะที่ผ่านมาน้ำหนักของการจัดสรรของ เงินทุนเพื่อสาธารณะประโยชน์ ยังไปในทิศทางที่ลำเอียงสู่กีฬาโอลิมปิก 2012 ซึ่งกรุงลอนดอนจะเป็นเจ้าภาพมากเกินไป ซึ่งมีผลให้เงินทุนสนับสนุนในกิจการ สาธารณะด้านอื่นลดน้อยลงไปด้วย เช่น ในปี 2011 โอลิมปิกลอนดอน 2012 ได้รับการจัดสรรเงินทุนถึง 600 ล้านปอนด์ ซึ่งส่งผลให้สัดส่วนการจัดสรรในด้านศิลปะกีฬาโดยทั่วไป และการอนุรักษ์มรดกต่างๆ ลดลงมากกว่าร้อยละ 50 ในช่วงเดียวกัน

ข้อวิจารณ์ที่พบเห็นโดยทั่วไป คือ การจัดสรรเงินทุนที่ไม่เหมาะสม เช่น จัดสรรเงินจำนวน 200 ,000 ปอนด์ แก่สมาคมนักข่าวและเลสเบียนในลอนดอน เป็นต้น รวมทั้งข้อวิจารณ์ที่ระบุว่ารายละเอียดในการสมัครและขั้นตอนการสมัครรวมทั้งการระบุจำนวนงบประมาณมีข้อมูลยากมากจนผู้ที่มีการศึกษาระดับสูง เช่น สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยจะได้รับประโยชน์มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย เป็นต้น นอกจากนี้ข้อวิจารณ์เกี่ยวกับต้นทุนในการบริหารกิจการลอตเตอรี่อยู่ในระดับสูงเกินไปและเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่น ต้นทุนการบริหารจัดการเท่ากับ 145 ล้านปอนด์ ในปี 2003 เป็น 205 ล้านปอนด์ ในปี 2005 ในขณะที่หน่วยงานหนึ่งในที่ทำหน้าที่จัดสรรเงิน เพื่อประโยชน์สาธารณะ คือ The Big Lottery Fund ซึ่งในปี 2008 มีพนักงานเพียง 1,003 คน แต่มีค่าใช้จ่ายสูงถึง 77 ล้านปอนด์ หรือเท่ากับร้อยละ 13 ของงบประมาณทั้งหมด ถูกใช้ในการบริหารจัดการ

จากการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการรายได้จากการพนัน (2555) ยังพบว่าความนิยมในการเล่นการพนันในสหรัฐอเมริกามีการเติบโตสูงอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะอย่างยิ่งตลอด 40 ปีที่ผ่านมา มีการตรากฎหมายให้การพนันเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายในรัฐต่างๆ มากมาย การพนันเริ่มเป็นที่ยอมรับได้มากขึ้นสำหรับ

คนอเมริกัน จากการที่เชื่อว่าการพนันเป็นบาป เปลี่ยนมาเป็นยอมรับการเล่นพนันเป็นการเล่นเพื่อความสนุกสนาน ข้อมูลของ American Gaming Association และ National Council on Problem Gambling แสดงว่ารายได้จากการพนันในประเทศสหรัฐอเมริกาเกินกว่า 90% มาจาก แหล่งการพนัน 3 แหล่งคือ

- 1) บ่อนคาสิโน โดยในปัจจุบันมีบ่อนคาสิโนแบบถูกกฎหมายอยู่ใน 12 รัฐ ในปี 2006 อุตสาหกรรมคาสิโนมีการจ้างงานจำนวน 354,000 ตำแหน่ง มีการจ่ายภาษีให้แก่รัฐเป็นเงินถึง \$5.2 พันล้าน
- 2) บ่อนการพนันในพื้นที่ที่มีชนพื้นเมือง จากข้อมูลสถิติในปี 2002 ของ National Indian Gaming Commission มีบ่อนการพนันที่ถูกกฎหมายในพื้นที่ที่มีชนพื้นเมืองอเมริกันอยู่ถึง 400 แห่ง ดำเนินการโดยชนเผ่า 220 ชนเผ่า รายได้ของสถานประกอบการเหล่านี้ในปี 2002 มีมากถึง \$18.5 พันล้าน
- 3) การจำหน่ายล็อตเตอรี่ของรัฐต่างๆ ปัจจุบันมีการจำหน่ายล็อตเตอรี่ใน 43 รัฐ ในปี 2009 สหรัฐอเมริการายได้จากการจำหน่ายล็อตเตอรี่ (จาก 38 รัฐที่ส่งรายงานข้อมูล) สูงถึงกว่า \$14.5 พันล้าน

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การพนันเป็นกิจกรรมที่รัฐบาลของแต่ละรัฐให้ความสนใจเป็นอย่างมาก และเหตุผลที่ทุกรัฐใช้ในการออกกฎหมายให้การพนันเป็นสิ่งถูกกฎหมายก็เพื่อเพิ่มรายได้เข้ารัฐ จึงมีการใช้การพนันเป็นเครื่องมือในการเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐอย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่รัฐไม่ต้องเก็บภาษีเพิ่มเนื่องจากผู้เล่นยินยอมจ่ายภาษีให้แก่รัฐด้วยความสมัครใจ ไม่ใช่ถูกบังคับให้จ่ายภาษีตามที่กฎหมายกำหนด ถึงแม้ทุกรัฐจะมีเหตุผลเหมือนกันที่ใช้การพนันเป็นเครื่องมือในการหารายได้เข้ารัฐแต่ก็มีนโยบายในการจัดสรรรายได้จากการพนันไปใช้ในกิจกรรมที่ต่างกัน จากการศึกษพบว่ารัฐส่วนใหญ่ (ประมาณ 16 รัฐ) กำหนดให้นำกำไรจากการจำหน่ายล็อตเตอรี่เพื่อสนับสนุนด้านการศึกษา ประมาณ 13 รัฐนำกำไรไปจัดสรรข้างบนประมาณทั่วไป หรือเพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ มีรัฐบางรัฐใช้เงินในการสนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อม มีรัฐจำนวนมากที่ใช้เงินไปในกิจกรรมมากกว่าหนึ่งด้าน แต่ก็มีรัฐจำนวนหนึ่งที่ใช้เงินไปในกิจการที่ค่อนข้างแปลกไม่เหมือนรัฐส่วนใหญ่ เช่น รัฐเพนซิลเวเนียใช้กำไรทั้งหมดจากการพนันในการให้การสนับสนุนผู้สูงอายุ รัฐแมสซาชูเซตให้การสนับสนุนศิลปะ รัฐแมริแลนด์และวอชิงตันใช้เงินส่วนใหญ่ในการก่อสร้างสนามกีฬา เป็นต้น

นอกเหนือจากการที่รัฐจัดสรรรายได้จากการพนันไปในกิจการข้างต้นแล้ว รัฐต่างๆ ยังมีการร่วมมือกับองค์กรของภาครัฐและเอกชนในการให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือแก่ผู้มีปัญหาการติดการพนันและ

ลดผลกระทบจากการพนันในสังคม อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาครั้งนี้ไม่พบข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความใส่ใจอย่างจริงจังของภาครัฐในการแก้ปัญหาดังกล่าว เนื่องจากงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้กับการแก้ไขปัญหาที่มีปริมาณน้อยมากไม่ถึง 1% ของรายได้ที่ภาครัฐได้รับจากการจัดให้มีการพนันเป็นสิ่งถูกกฎหมาย

เนื่องจากการพนันมีประวัติความเป็นมาเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมและมีเงินจำนวนมากในสถานบริการที่ง่ายต่อการยกย้าย ถ่ายเท ทำให้ง่ายต่อการทุจริตและการฟอกเงิน การกำกับดูแลการพนันที่ถูกกฎหมายจึงจำเป็นต้องเป็นไปอย่างเคร่งครัดและเข้มข้น โดยทั่วไป การกำกับดูแลการพนันในแต่ละรัฐจะอยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการ (Commission) ซึ่งจัดตั้งตามกฎหมายของรัฐ โดยมีหน้าที่ในการกำหนดระเบียบ การจัดสรรรายได้ ขอบบังคับ และวิธีปฏิบัติ

นอกจากนี้ จากการทำวิจัยของกองทุนหลายๆ กองทุนในประเทศทางฝั่งตะวันตก เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา และอังกฤษ ชี้ให้เห็นว่ากองทุนนี้ต้องเป็นกองทุนเพื่อ สตรีโดยเฉพาะ อันมีเหตุผลว่า หากช่วยเหลือ สตรีให้สามารถประกอบอาชีพได้แล้ว ผลที่ได้รับมิได้ตกอยู่กับเฉพาะ สตรีเพียงคนเดียวเท่านั้น แต่กลับส่งผลไปยัง บุตรและสมาชิกใน ครอบครัวด้วย ซึ่งในที่สุดย่อมจะส่งผลดีต่อสังคมโดยรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทยซึ่งประชากรส่วนใหญ่อายุหรือประมาณ 60% เป็นผู้หญิง

สำหรับการศึกษาการทำงานของกองทุน Canadian women พบว่า กองทุนนี้ให้ความสำคัญกับการหยุดการกระทำรุนแรง หยุดความยากจน และเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่สตรีและเด็กผู้หญิง เนื่องจากการทำงานของกองทุนนี้อยู่ภายใต้แนวคิดที่ว่า หากช่วยเหลือคนกลุ่มดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อเนื่อง (ripple effect) กล่าวคือ หากเราพัฒนาเรื่องความเสมอภาคของบุรุษและสตรี จะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสถานะทางสังคมของทุกคนได้ และมีงานวิจัยที่ชี้ว่าหากผู้หญิงมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีก็จะสามารถรักษาสิทธิและป้องกันการละเมิดสิทธิของตนได้ดีกว่าคนที่ขาดแคลน ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นที่ได้ข้อสรุปจากการประชุม World Economic Forum ที่ชี้ให้เห็นว่า ผลจากการศึกษาจำนวนมากในทศวรรษหลังๆ มานี้ ย้ำเตือนให้เห็นว่า การลดความไม่เสมอภาคทางเพศลง กลับส่งเสริมให้การผลิตและสภาพเศรษฐกิจดีขึ้น

โดยอดีตนายกรัฐมนตรีสหประชาชาติ นายโคฟี อานัน กล่าวว่า การแก้ไขความไม่เท่าเทียมกันทางเพศจะส่งผลในทันทีต่อการทำให้คนในครอบครัวมีสุขภาพที่ดีขึ้น ภาวะโภชนาการดีขึ้น รายรับ เงินออม และอัตราการกลับมาลงทุนใหม่สูงขึ้น ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดกับครอบครัว ชุมชน และชาวโลก (The Global Gender Gap Report, 2010)

ส่วน The Women's Foundation of California (www.womensfoundca.org/) เป็นกองทุนที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยเหลือผู้หญิงในรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นรัฐที่มีคนชนชาติต่างๆ อยู่มาก การช่วยเหลือจึงต้องให้อาสาสมัครจากชนชาติต่างๆ เหล่านี้ให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างเท่าเทียมกัน ประสิทธิภาพการจัดสรรเงินของกองทุนนี้เกิดจากการศึกษาเมื่อครั้งก่อตั้งกองทุนที่พบข้อเท็จจริงว่า การให้ความช่วยเหลือทั้งด้านความรู้และเศรษฐกิจของผู้หญิงนั้น มิใช่แค่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้หญิงคนนั้นเองในเรื่องการปกป้องสิทธิฯ และอื่นๆ เท่านั้น แต่ในความเป็นจริงแล้วยังสามารถยังประโยชน์ต่อเด็กๆ ในครอบครัวของตนและต่อสังคมโดยรวมในที่สุด ซึ่งเป็นการส่งผลกระทบที่สูงกว่าการช่วยเหลือคนกลุ่มอื่นๆ

ลักษณะการจัดสรรเงินกองทุนดังกล่าวมิใช่ให้โดยขาดจุดมุ่งหมาย แต่เป็นการจัดสรรควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความรู้ เช่น มีการฝึกอบรมทักษะให้ก่อน โดยอาจใช้เวลาถึงหนึ่งปีเต็มในบางหลักสูตร

Cherie Blair Foundation for Women (www.cherieblairfoundation.org/) ได้ให้ความช่วยเหลือในเรื่องเงินทุนเพื่อใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจ เพื่อการดูแลครอบครัว โดยมีแนวคิดที่คล้ายคลึงกับกองทุนอื่นๆ ที่ว่าสตรีซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี จะสามารถควบคุมการดำเนินชีวิตของตนเองและ บุตรได้ดีกว่าสตรีที่ไม่มีความสามารถทางเศรษฐกิจ และสตรีที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจจะสามารถปกป้องความยุติธรรมและการถูกเอารัดเอาเปรียบทางเพศในชุมชนของตนและในสังคมวงกว้างได้ดี อีกด้วย และยังพบว่า ปัจจุบันสตรีที่ประสงค์จะทำธุรกิจส่วนใหญ่ทั่วโลก มักจะขาดความเชี่ยวชาญทางธุรกิจ เทคโนโลยี เครือข่ายความสัมพันธ์ และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้คือสิ่งที่ สตรี ต้องการในระยะยาว

นอกจากนี้ คุณ เรวดี ประเสริฐเจริญสุข จากมูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ยังได้เรียกร้องผ่าน งานเสวนา "ทิศทางการพัฒนาสตรี เสี่ยงจากภาคประชาชน" ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันพุธที่ 17 สิงหาคม 2554 โดยมูลนิธิผู้หญิง มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล และมูลนิธิสร้างสุขภาวะเพื่อเรื่องสุขภาพผู้หญิง สนับสนุนโดย โครงการสุขภาพผู้หญิง สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ โดยระบุว่าโจทย์สำคัญคือเงินทุนจะนำมาใช้อย่างไรเพื่อช่วยลดความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศ ไม่ควรมองว่าเป็นกองทุนเพื่อสงเคราะห์ แต่เป็นการยกระดับสถานภาพผู้ที่ยังเข้าไม่ถึงบริการของรัฐ มากกว่าจะเป็นการให้เพื่อส่งเสริมสวัสดิการ และเป้าหมายของกองทุนเพื่อพัฒนาสตรี ควรเป็นไปเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบต่อสตรี และบุคคลที่มีเพศภาวะต่างๆ ที่ยังคงถูกเลือกปฏิบัติอยู่ เพื่อให้สอดคล้องกับปฏิญญาสากลต่างๆ ที่รัฐบาลลงนามรับรองไว้ ส่วนคณะกรรมการที่ดูแลกองทุนไม่ควรมีหน้าที่เพียงช่วยจัดสรรเงิน แต่ต้องเน้นการพัฒนายุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านสตรีเพื่อมุ่งตรงไปแก้ไขรากเหง้าเชิงโครงสร้างที่ส่งผลให้การเลือกปฏิบัติต่อสตรียังดำเนินอยู่ โดยต้องออกแบบให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาสตรีเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ควรให้ภาครัฐผูกขาดการบริหารจัดการกองทุน แต่ภาครัฐควรมีบทบาทเป็นผู้หนุนเสริม

สิ่งที่น่าพิจารณา คือการมีส่วนร่วมของกลุ่ม/เครือข่ายระดับชุมชน ซึ่งควรออกแบบสนับสนุนการมีส่วนร่วมนี้ไว้ในแนวทางบริหารจัดการกองทุน และควรพิจารณาระยะเวลาที่สนับสนุนงานพัฒนาสตรีเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่แท้จริง เช่น ไม่ควรกำหนดกรอบเวลาโครงการที่สั้นเกินไปจนกลายเป็นการสนับสนุนรายการกิจกรรมและไม่นำไปสู่การพัฒนาเนื้องานจนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดี นอกจากนี้ ร่าง พ.ร.บ. ส่งเสริมความเสมอภาคฯ ที่ภาคประชาชนขับเคลื่อนอยู่ถือเป็นฐานที่ดีในการบูรณาการร่วมกับกองทุนสตรี จึงควรหาวิธีออกแบบให้เดินไปร่วมกันได้ ให้กองทุนเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนงาน

ดังนั้น จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จึงขอกำหนดข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของกองทุนสลากเพื่อพัฒนาสตรี ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

1. กองทุนสลากเพื่อพัฒนาสตรีควรจัดสรรเงินทุนโดยยึดหลักแห่งความเสมอภาค หลากหลาย และเป็นธรรม สอดคล้องกับสภาพปัญหา ตอบสนองความต้องการ และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง โดย
 - กำหนดให้มีกรรมการพิจารณากันกรองโครงการขึ้นเป็นการเฉพาะ โดยคำนึงถึงหลักการหลายด้าน อันได้แก่ ความสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการแท้จริงของชุมชน ความไม่ซ้ำซ้อนของโครงการ การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน และความครอบคลุมครบถ้วนของปัญหาในแต่ละพื้นที่ อันจะเป็นการลดปัญหาการกระจุกตัวและการขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนของสตรีบางกลุ่ม
 - กำหนดหลักเกณฑ์ให้สตรีแต่ละบุคคล/กลุ่ม ที่ต้องการรับการจัดสรรเงินทุน เขียนโครงการขอรับการจัดสรรที่มีรายละเอียดในประเด็นต่างๆ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดอย่างครบถ้วน เช่น สภาพปัญหา วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินโครงการ ผู้มีส่วนร่วมในโครงการ งบประมาณ แนวทางการประเมินผล และผลที่คาดว่าจะได้รับ
 - กำหนดให้มีการจัดฝึกอบรมการเขียนโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรทุน เพื่อพัฒนาศักยภาพของสตรีกลุ่มต่างๆ ในอันที่จะสามารถสะท้อนปัญหาที่แท้จริงในชุมชนได้อย่างชัดเจน และเข้าใจง่าย ตลอดจนสามารถนำเสนอแนวทางการประเมินโครงการของตนเองได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยการออกแบบวิธีการเข้าถึงกองทุนต้องคำนึงถึงข้อจำกัด

ของกลุ่มคนต่างๆ และไม่ควรออกแบบให้การเข้าถึงกองทุนกลายเป็นข้อจำกัดหรือกีดกัน สตรีในหลากหลายกลุ่มด้วย

- กำหนดช่องทางให้สตรีผู้ด้อยโอกาส ผู้ประสบปัญหารุนแรง ผู้ไม่เคยเข้าถึงแหล่งทุน หรืออ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ให้ได้รับการจัดสรรเงินทุนเป็นกรณีพิเศษ โดยไม่ต้องผ่านระบบการเขียนโครงการเพื่อขอรับทุน และกำหนดการประเมินผลที่สอดคล้องกับความสามารถและศักยภาพของสตรีแต่ละคนอย่างเป็นธรรม

2. กองทุนสลากเพื่อพัฒนาสตรีควรเป็นแหล่งทุนให้แก่สตรีทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน โดย

- แก้ไข พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. 2517 เพื่อให้มีการกำหนดสัดส่วนรายได้จากสลากกินแบ่งรัฐบาล มาใช้เพื่อพัฒนาสตรีอย่างน้อยร้อยละ 1 ของส่วนแบ่งรายได้ที่นำส่งเข้ารัฐ อันจะนำมาซึ่งความมั่นคงทางการคลัง และการมีแหล่งทุนที่ยั่งยืน
- เร่งรัดผลักดัน ร่าง พระราชบัญญัติส่งเสริมโอกาสและความเสมอภาคระหว่างเพศ พ.ศ. ฉบับประชาชน เพื่อให้สามารถทำงานเชิงบูรณาการ ร่วมกับกองทุนสลากเพื่อพัฒนาสตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด
- แก้ไข พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. 2517 เพื่อกำหนดให้กรรมการบริหาร หรือ บอร์ด ของสำนักงาน สลากกินแบ่งรัฐบาลต้องมาจาก กรรมการ 1 ใน 5 ของคณะกรรมการ กองทุน สลากเพื่อพัฒนาสตรี เพื่อมีส่วนร่วมกำกับดูแลการ จัดสรรเงินทุนเพื่อกองทุนพัฒนาสตรี และกำกับดูแลกิจการการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม อันจะนำมาซึ่งการดูแลสตรี ในสังคมทางอ้อมอีกทางหนึ่งด้วย

3. กองทุนสลากเพื่อพัฒนาสตรีควรบริหารจัดการด้วยหลักการการมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจ ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อให้กองทุนจัดสรรเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย

- จัดตั้งคณะกรรมการกองทุนขึ้นตามกฎหมายของรัฐ อันประกอบด้วยผู้แทนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบทบาทสตรีและความเสมอภาคของบุรุษและสตรีในทุกภาคส่วน ในสัดส่วนที่เหมาะสมทั้งจากภาครัฐ เครือข่ายองค์กรสตรีภาคประชาชน เครือข่ายองค์กรภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการ และสื่อมวลชน โดยมีสัดส่วนกรรมการกองทุนที่เป็นสตรีต่อบุรุษ เท่ากับ 3 ต่อ 1 และ มีหน้าที่ในการกำหนดระเบียบการจัดสรรรายได้ ขอบบังคับ และวิธีปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการตรวจสอบที่สมดุล

- ให้มีการจัดการประเมินโดยหน่วยงานอิสระ ที่ประกอบด้วยนักวิชาการ ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มสตรีจากภาคส่วนต่างๆ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในสัดส่วนที่เท่ากัน เพื่อติดตามผลการนำเงินทุนไปใช้ของกลุ่มสตรีที่ได้รับทุนไปแล้ว
- พิจารณาระยะเวลาที่สนับสนุนงานพัฒนาสตรีเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่แท้จริง โดยไม่ควรกำหนดกรอบเวลาโครงการที่สั้นเกินไปจนกลายเป็นการสนับสนุนรายการกิจกรรมและไม่สามารถนำไปสู่การพัฒนาเนื่องงานจนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์

4. กองทุนสลากเพื่อพัฒนาสตรีควรให้ความสำคัญต่อการจัดสรรเงินเพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพของสตรี เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ ตลอดจนมุ่ง พัฒนาศักยภาพสตรี และลด ปัญหาในสตรีทุกรูปแบบ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีในระยะยาวของสมาชิกในครอบครัว และสังคมโดยรวม ทั้งยังส่งผลดีต่อการปกป้องความยุติธรรมและการถูกเอารัดเอาเปรียบทางเพศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย

- กำหนดสัดส่วนในการจัดสรรเงินทุนอย่างชัดเจนว่าจะมุ่งพัฒนาอาชีพสตรี โดยเสริมสร้างความรู้ในการประกอบอาชีพให้แก่สตรีควบคู่ไปกับการจัดสรรเงินทุนเพื่อการเริ่มต้นในการประกอบอาชีพ จึงจะสามารถสร้างอาชีพให้แก่สตรีได้อย่างยั่งยืน
- กำหนดสัดส่วนในการจัดสรรเงินทุนเพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพสตรี เพื่อเป็นการขยายโอกาสและเสริมสร้างความสามารถด้านต่างๆ ของสตรีในแต่ละชุมชน ทั้งในด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความรู้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีพในสังคม การพัฒนาภาวะผู้นำ การสร้างการยอมรับอย่างเสมอภาค การเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะทางสังคม อันจะส่งผลให้สตรีสามารถพึ่งพาตนเองได้ ได้รับการยอมรับอย่างมีศักดิ์ศรี มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน และก้าวสู่ความเป็นผู้นำในระดับครอบครัว ระดับท้องถิ่น และระดับชาติต่อไป
- กำหนดสัดส่วนในการจัดสรรเงินทุนเพื่อการเฝ้าระวังและดูแลปัญหาของสตรี ตลอดจนการช่วยเหลือเยียวยาสตรีที่ประสบปัญหาในทุกรูปแบบ การณรงค์ให้สังคมเข้าใจปัญหาสตรีในทุกมิติ และการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิสตรี โดยคำนึงถึงการแก้ไขปัญหาลึกที่สตรีเผชิญอยู่ อันได้แก่ ความรุนแรง ความยากจน และการขาดพลังสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพที่ทำให้สามารถเลี้ยงดูตนเองและบุตรได้

5. กองทุนสลากเพื่อพัฒนาสตรีควรจัดสรรเงินทุนภายใต้หลักแห่งการสร้างความสะดวกแก่บุรุษและสตรี เพื่อให้เกิดดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจและสถานะทางสังคมของสมาชิกจากทุกภาคส่วน และส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งแก่ระบบเศรษฐกิจในชุมชนโดยภาพรวม โดย
 - กำหนดหลักเกณฑ์ในการขอรับเงินจากกองทุนให้เป็นไปเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบต่อสตรี และบุคคลที่มีเพศภาวะต่างๆ ที่ยังคงถูกเลือกปฏิบัติอยู่ เพื่อให้สอดคล้องกับปณิญาสากลที่รัฐบาลลงนามรับรองไว้
6. กองทุนสลากเพื่อพัฒนาสตรีควรมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาสตรีที่ส่งผลต่อการพัฒนาสังคมโดยรวมอย่างยั่งยืน โดย
 - เน้นการพัฒนายุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านสตรีเพื่อมุ่งตรงไปแก้ไขรากเหง้าเชิงโครงสร้างที่ส่งผลให้การเลือกปฏิบัติต่อสตรียังดำเนินอยู่
 - กำหนดการจัดสรรเงินทุนในอัตราอย่างน้อยร้อยละ 25 ของเงินกองทุนสลากเพื่อพัฒนาสตรีให้เป็นไปเพื่อการสร้างนวัตกรรม พัฒนาแนวคิดใหม่ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อสังคมโดยรวม นอกเหนือจากการสังคมสงเคราะห์
 - กำหนดข้อห้ามที่จะไม่ให้มีการจัดสรรเงินที่อาจนำไปสู่ความแตกแยกและความเหลื่อมล้ำในสังคม ตลอดจนห้ามการจัดสรรเงินเพื่อนำไปสู่การครอบงำ หรือเปลี่ยนแปลงระบบและแนวคิดที่เป็นภัยต่อความมั่นคง ตลอดจนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
 - ให้มีการจัดสรรเงินอย่างน้อยร้อยละ 10 ของเงินกองทุนสลากเพื่อพัฒนาสตรี เพื่อศึกษาวิจัยปัญหาที่แท้จริงของสตรีในแต่ละท้องถิ่น และนำไปสู่ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวด้วย
7. เนื่องจากกองทุนสลากเพื่อพัฒนาสตรีมีแหล่งทุนจากรายได้จากการพนัน กองทุนจึงควรให้ความสำคัญต่อการร่วมปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพนันซึ่งเป็นนโยบายมุขนิพนธ์หนึ่ง และตระหนักถึงปัญหาอันเกิดจากการพนัน ตลอดจนร่วมเป็นกำลังสำคัญในการเฝ้าระวังปัญหาเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่มีปัญหาติดการพนันและลดผลกระทบจากการพนันในสังคมอีกทางหนึ่งด้วย
 - กำหนดให้จัดสรรเงินทุนอย่างน้อยร้อยละ 5 ของเงินกองทุนสลากเพื่อพัฒนาสตรี ให้นำไปจัดทำโครงการรณรงค์เพื่อให้สังคมตระหนักถึงปัญหาการพนันที่สามารถก่อให้เกิดความเข้าใจในสังคมได้อย่างทั่วถึง หลากหลาย และนำไปสู่การลดปัญหาจากการพนันอย่างจริงจัง รวมถึงการจัดสรรเงินทุนเพื่อดำเนินโครงการเฝ้าระวังปัญหาการติดพนันของคนในสังคมด้วย

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

1. อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ, 2550
2. พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478
3. การศึกษาการบริหารจัดการรายได้จากการพนันในต่างประเทศ พ.ศ. 2555 โดย ดร.ธีรรัตน์ พันทวี และคณะ
4. การประชุมเพื่อกำหนดมาตรการ/ข้อเสนอเชิงนโยบาย ในการสร้างนวัตกรรมเชิงโครงสร้าง ผ่าน กองทุนสลากเพื่อการพัฒนาสังคม วันพฤหัสบดี ที่ 27 ธันวาคม 2554 ณ ห้องประชุมเซฟไฟร์ ๑ ชั้น 2 โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค กรุงเทพ
5. งานเสวนา "ทิศทางกองทุนพัฒนาสตรี เสี่ยงจากภาคประชาชน" พุทธที่ 17 สิงหาคม 2554 ณ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย จัดโดยมูลนิธิผู้หญิง มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล และมูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิงสนับสนุนโดย โครงการสุขภาพผู้หญิง สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
6. การรับฟังความคิดเห็นของสตรีในกรุงเทพมหานครที่มีต่อกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จัดโดย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในวันเสาร์ที่ 25 กุมภาพันธ์ 2555 ณ โรงแรมรามาริเด้นส์ กรุงเทพมหานคร
7. Ricardo Hausmann, Harvard University
Laura D. Tyson, University of California, Berkeley
Saadia Zahidi, World Economic Forum
8. www.cherieblairfoundation.org/
9. www.womensfoundca.org/
10. The Global Gender Gap Report, 2010

สงวนลิขสิทธิ์ © 2555

โดย ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)

มีนาคม พ.ศ. 2555

อนุญาตให้นำเนื้อหาในเอกสารนี้ไปใช้และเผยแพร่ โดยมีให้ผลิตซ้ำเพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า รวมทั้งให้อ้างอิงแหล่งที่มาจากศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)

พิมพ์ที่ : กรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)
มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.)
1168 ซอยพหลโยธิน 22 ก.พหลโยธิน
แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

: 0-2511-5855

: 0-2939-2122

: ICGP@THAINHF.ORG

: WWW.THAINHF.ORG/ICGP

: ICGCP

: @ICGP1

**: ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะ
เพื่อลดปัญหาจากการพนัน**

สนับสนุนโดย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)